

PERSONEELSTEKORT IN HET MKB

Onderzoek naar de gevolgen en oplossingen
van personeelstekort bij het mkb, juli 2022

KVK

Colofon

Uitgave

Kamer van Koophandel®, juli 2022

'Personeelstekort in het mkb' is een uitgave van KVK, Utrecht.

Voor persvragen kun je contact opnemen via pers@kvk.nl.

Copyright

Alle rechten voorbehouden. Tenzij anders vermeld berusten alle rechten op tekst, beeld, geluid, video etc. in deze publicatie bij KVK. Gehele of gedeeltelijke overname, plaatsing op andere sites, verveelvoudiging op welke andere wijze dan ook en/of commercieel gebruik van deze informatie is niet toegestaan zonder uitdrukkelijke toestemming van KVK.

1. Inleiding

KVK wil graag weten hoe het met ondernemers gaat en hoe ze omgaan met actuele onderwerpen. Om dit inzichtelijk te krijgen doet KVK regelmatig online onderzoek.

Onderwerp: personeelstekort in het mkb

Dit onderzoeksrapport gaat over het personeelstekort in het mkb. Het gaat met name over:

- Welke zaken mkb'ers hebben ondernomen of van plan zijn te ondernemen om medewerkers te vinden en aan te trekken.
- Welke gevolgen en oplossingen mkb'ers zien als ze geen medewerkers kunnen vinden.

Onderzoekopzet

- Het onderzoek is gehouden onder het KVK Ondernemerspanel. Het KVK Ondernemerspanel bestaat in totaal uit circa 5.200 ondernemers, waarvan circa 2.300 mkb'ers. In totaal hebben 517 mkb'ers deelgenomen aan het onderzoek over personeelstekort. 96% van deze mkb-ondernemers bestaat uit 2 t/m 9 werkzame personen.
- De mkb'ers hebben per e-mail een uitnodigingslink naar de vragenlijst ontvangen. De veldwerkperiode was van 16 juni 2022 t/m 21 juni 2022.
- De resultaten zijn gewogen naar sector en het aantal werkzame personen. Daardoor vormt deze steekproef een goede afspiegeling van het Nederlandse bedrijfsleven met 2 tot en met 249 werkzame personen.
- De aantallen respondenten die bij de resultaten worden vermeld, betreffen de ongewogen aantallen.

NB Het kan in deze rapportage voorkomen dat de percentages niet optellen tot exact 100% in verband met afrondingsverschillen.

2. Onderzoeksresultaten

Samenvatting

Zes op de tien ondernemers uit het mkb zijn momenteel op zoek naar personeel. Ruim vier op de vijf van hen hebben moeite om nieuwe medewerkers te vinden.

In eerste instantie proberen mkb'ers nieuwe medewerkers aan te trekken via het eigen netwerk en een wervingscampagne. Ook familie, vrienden en kennissen worden voor werving ingezet. Pas in tweede instantie lijkt de ondernemer zich meer op het bieden van betere primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden te focussen. Meer dan de helft van de mkb'ers is niet van plan meer actie te ondernemen dan zij op dit moment al gedaan hebben, of weet niet of ze nog meer kunnen doen om nieuwe medewerkers te trekken.

De helft van de mkb'ers die nieuwe medewerkers zoeken, verwacht dat het minimaal drie maanden duurt om deze te vinden. Om het personeelstekort op korte termijn op te vangen, gaat de ondernemer zelf meer uren werken. Ook vragen ze huidig personeel meer uren te werken of zetten ze zzp'ers in. Op langere termijn zien mkb'ers het in mindere mate als oplossing om zelf meer uren te blijven draaien. Als ze binnen drie maanden geen nieuwe medewerkers vinden, kunnen zij minder werk aannemen, waardoor omzet en groei achterblijven.

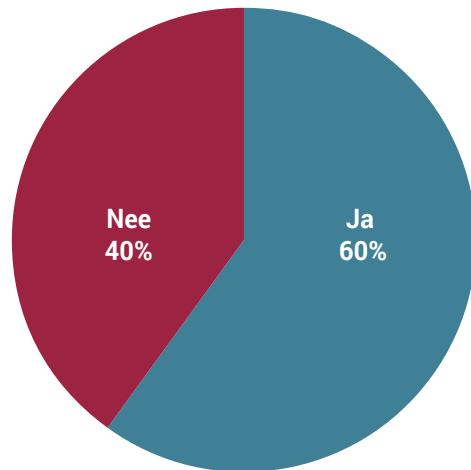
Deze situatie roept overwegend negatieve gevoelens op bij mkb'ers. Zo noemen ze onder andere machteloosheid, stress en onzekerheid.

Ruim vier op de vijf mkb-ondernemers die medewerkers zoeken, kunnen die op dit moment moeilijk vinden

Zes op de tien ondernemers uit het mkb (60%) zijn op zoek naar medewerkers. Van deze groep, zien zes op de tien (60%) het vinden van geschikte medewerkers als zeer moeilijk, en één op de vier (24%) als enigszins moeilijk.

Op zoek naar nieuwe medewerkers?

Hoe makkelijk of moeilijk is het momenteel voor jouw bedrijf om (geschikte) medewerkers te vinden?

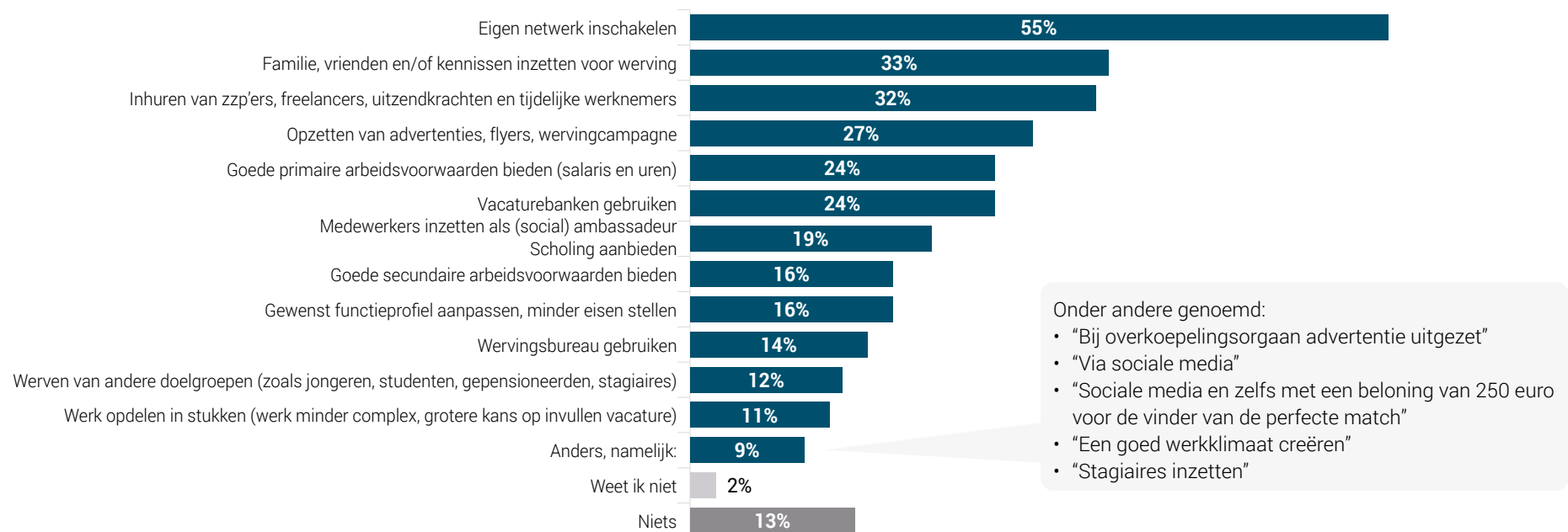

Vraag: Hoe makkelijk of moeilijk is het momenteel voor jouw bedrijf om (geschikte) medewerkers te vinden?
Basis: Ondernemers uit het mkb, n=517, Ondernemers uit het mkb die op zoek zijn naar medewerkers, n=322

Meer dan de helft van de zoekende mkb'ers heeft eigen netwerk ingezet om nieuwe medewerkers te vinden

- Aansluitend daarop zet één op de drie (33%) mkb'ers die op zoek is familie, vrienden en/of kennissen in voor werving. Eén op de vier heeft advertenties, flyers en/of een wervingscampagne (27%) of vacaturebanken (24%) ingezet. De focus lijkt hiermee vooral te liggen op het breed onder de aandacht te brengen van de vacature.
- Ook heeft een deel van de mkb'ers, zzp'ers, freelancers, uitzendkrachten en/of tijdelijke medewerkers ingehuurd (32%) en/of betere primaire arbeidsvoorwaarden geboden (24%).

Wat heb je (al) gedaan om nieuwe medewerkers te vinden en aan te trekken?

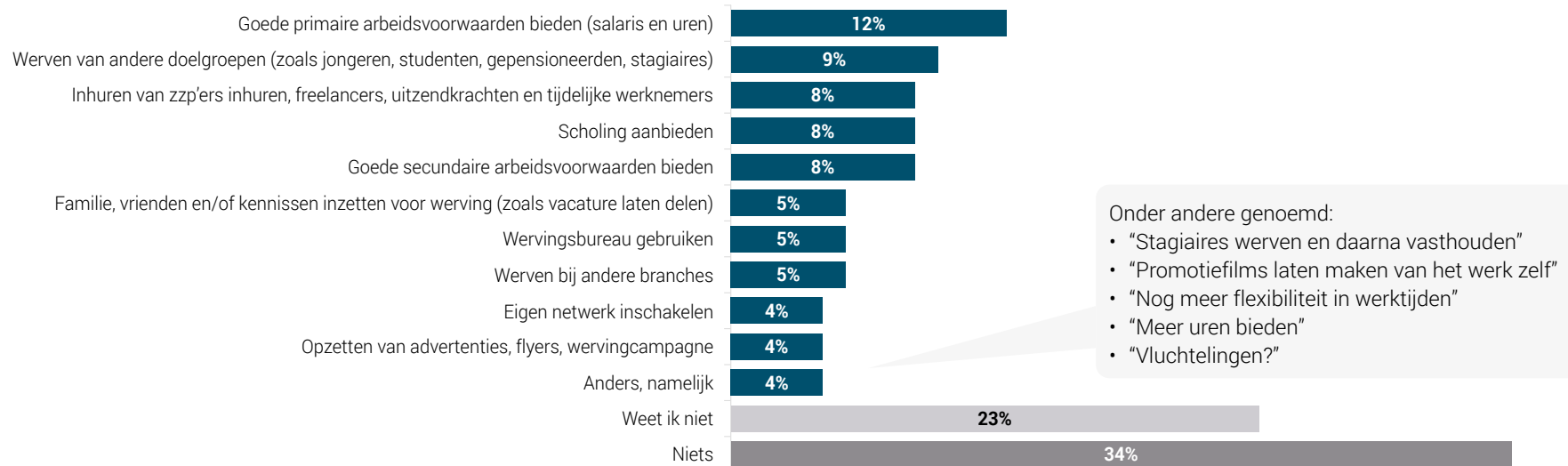
Vraag: Wat heb je (al) gedaan om nieuwe medewerkers te vinden en aan te trekken? Meerdere antwoorden mogelijk.

Basis: Ondernemers uit het mkb die op zoek zijn naar medewerkers, n=322

Eén op de drie mkb'ers is niet van plan om nog meer te doen om nieuwe medewerkers aan te trekken

- Daarnaast weet ongeveer een kwart van de mkb'ers (23%) niet of ze nog meer van plan is om nieuwe medewerkers te vinden en aan te trekken.
- Als men nog wel iets van plan is, is dat meestal het bieden van betere primaire arbeidsvoorwaarden. De meeste mkb'ers lijken al genoeg gedaan te hebben om hun vacature onder de aandacht te brengen.

Zijn er misschien nog meer zaken die je van plan bent om nieuwe medewerkers voor jouw bedrijf te vinden en aan te trekken?

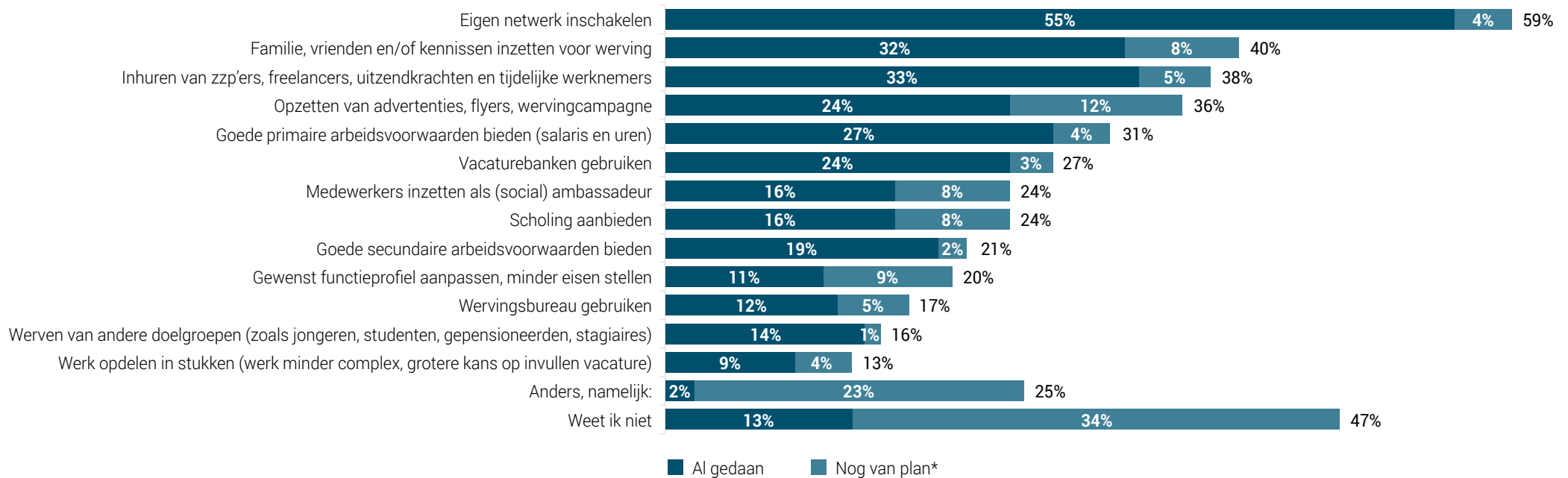

Vraag: Zijn er misschien nog meer zaken die je van plan bent om nieuwe medewerkers voor jouw bedrijf te vinden en aan te trekken? Meerdere antwoorden mogelijk.
 Basis: Ondernemers uit het mkb die op zoek zijn naar medewerkers, n=322

Meest voor de hand liggende acties om nieuwe medewerkers te vinden en aan te trekken zijn al genomen

Mkb'ers lijken in eerste instantie vooral hun zoektocht te intensiveren, bijvoorbeeld door inzet van eigen netwerk of advertenties. In tweede instantie lijkt het aanbieden van betere primaire of secundaire arbeidsvoorwaarden een centralere rol te gaan spelen.

Wat heb je (al) gedaan of ben je nog van plan om nieuwe medewerkers te vinden en aan te trekken?

Vraag: Wat heb je (al) gedaan om nieuwe medewerkers te vinden en aan te trekken?/ Zijn er misschien nog meer zaken die je van plan bent om nieuwe medewerkers voor jouw bedrijf te vinden en aan te trekken? Meerdere antwoorden mogelijk.

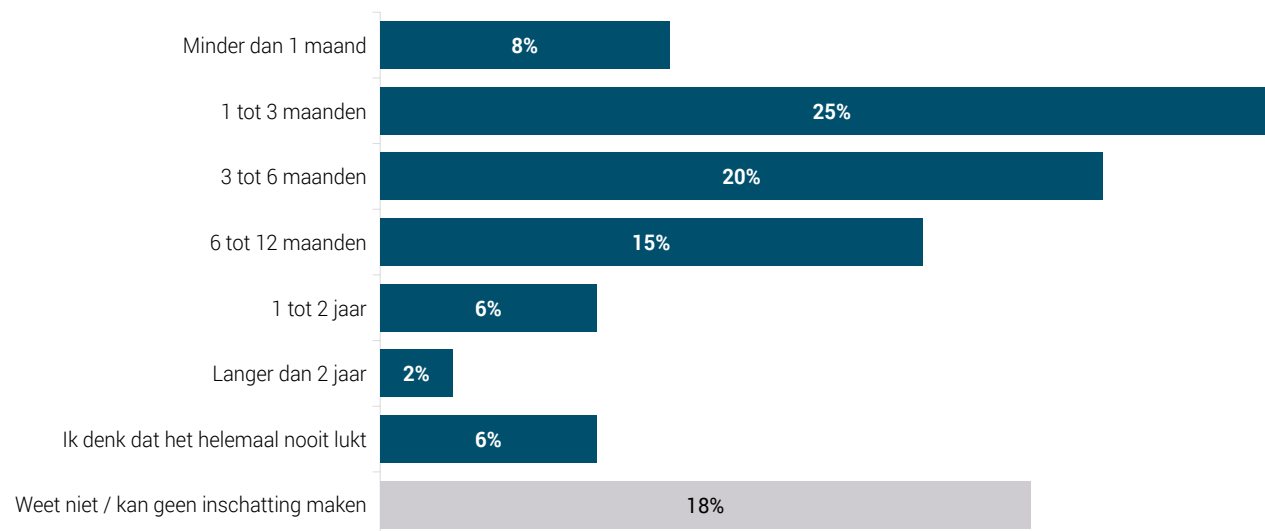
Basis: Ondernemers uit het mkb die op zoek zijn naar medewerkers, n=322

* Zaken die de ondernemer al gedaan heeft, werden niet nogmaals als antwoordoptie voorgelegd bij de vraag wat men nog van plan was.

Bijna de helft van zoekende mkb'ers denkt dat het minimaal drie maanden duurt om nieuwe medewerkers te vinden

- Eén op de vijf denkt dat het drie tot zes maanden zal duren (20%) om nieuwe medewerkers te vinden. Een deel (15%) van de mkb'ers verwacht dat het 6 tot 12 maanden duurt om nieuwe medewerkers te vinden, langer dan 1 jaar (8%) duurt of zelfs helemaal nooit lukt (6%).
- Er zijn ook mkb'ers die het positiever inzien: een kleine groep mkb'ers (8%) denkt binnen een maand nieuwe medewerkers te vinden. Een kwart van de mkb'ers denkt dat het 1 tot 3 maanden (25%) duurt.

Hoe lang denk je dat het ongeveer duurt om nieuwe medewerkers voor jouw bedrijf te vinden?

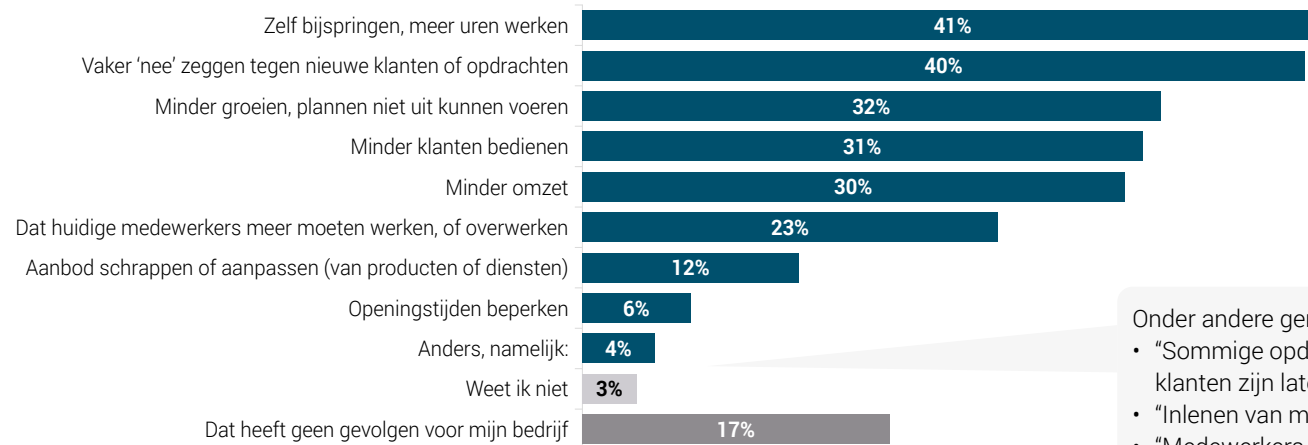
Vraag: Hoelang denk je dat het ongeveer duurt om nieuwe medewerkers voor jouw bedrijf te vinden?

Basis: Ondernemers uit het mkb die op zoek zijn naar medewerkers, n=322

Twee op de vijf mkb'ers moeten zelf bijspringen of vaker 'nee' verkopen, als ze niet snel medewerkers kunnen vinden

- Mkb'ers lijken het gebrek aan medewerkers (deels) op te kunnen vangen door zelf bij te springen of personeel meer uren te laten werken. Maar in veel gevallen gaat dit ten koste van de groei, omzet en hoeveelheid klanten die bediend kunnen worden.
- Ongeveer één op zes mkb'ers denkt geen gevolgen te zullen ervaren wanneer zij geen nieuwe medewerkers kunnen vinden.

Stel dat je in de komende drie maanden geen nieuwe medewerkers kunt vinden voor jouw bedrijf. Welke gevolgen heeft dat voor jouw bedrijf?

Onder andere genoemd:

- "Sommige opdrachten gaan langer duren en sommige klanten zijn later aan de beurt"
- "Inlenen van mensen en uitbesteden werkzaamheden"
- "Medewerkers kunnen niet op vakantie"
- "Meer collega's inhuren voor opdrachten"
- "Zelf blijven werken, zeven dagen per week, zit niks anders op"

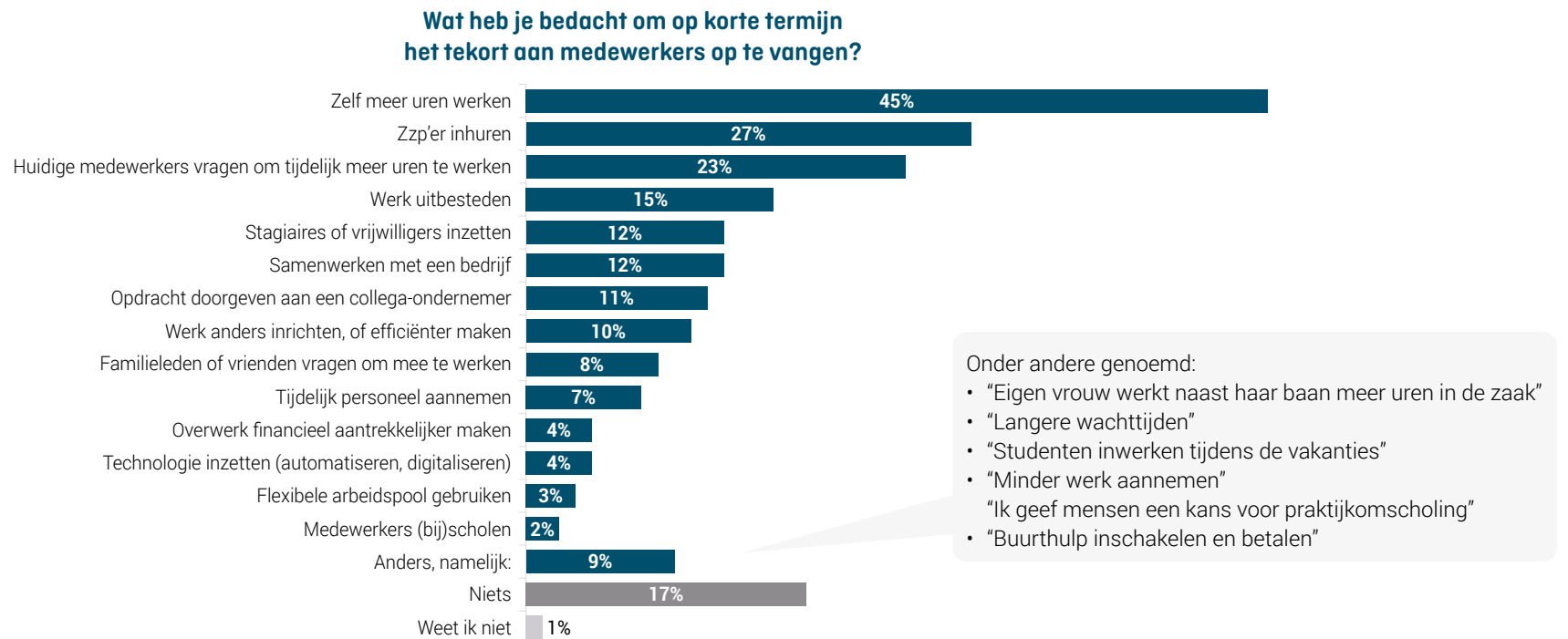
Vraag: Stel dat je in de komende 3 maanden geen nieuwe medewerkers kunt vinden voor jouw bedrijf.

Welke gevolgen heeft dat voor jouw bedrijf? Meerdere antwoorden mogelijk.

Basis: Ondernemers uit het mkb die op zoek zijn naar medewerkers, n=322

Bijna de helft van de mkb'ers vangt het tekort aan medewerkers nu op door zelf meer uren te werken

- Daarnaast ziet ongeveer een kwart van de mkb'ers het inhuren van zzp'ers (27%) of het vragen van huidige medewerkers om meer te werken (23%) als kortetermijnoplossing. De focus lijkt met name te liggen op het regelen van meer capaciteit.
- Eén op de zes (17%) heeft überhaupt nog geen oplossing bedacht.

Vraag: Wat heb je bedacht om op korte termijn het tekort aan medewerkers op te vangen? Meerdere antwoorden mogelijk.

Basis: Ondernemers uit het mkb die op zoek zijn naar medewerkers, n=322

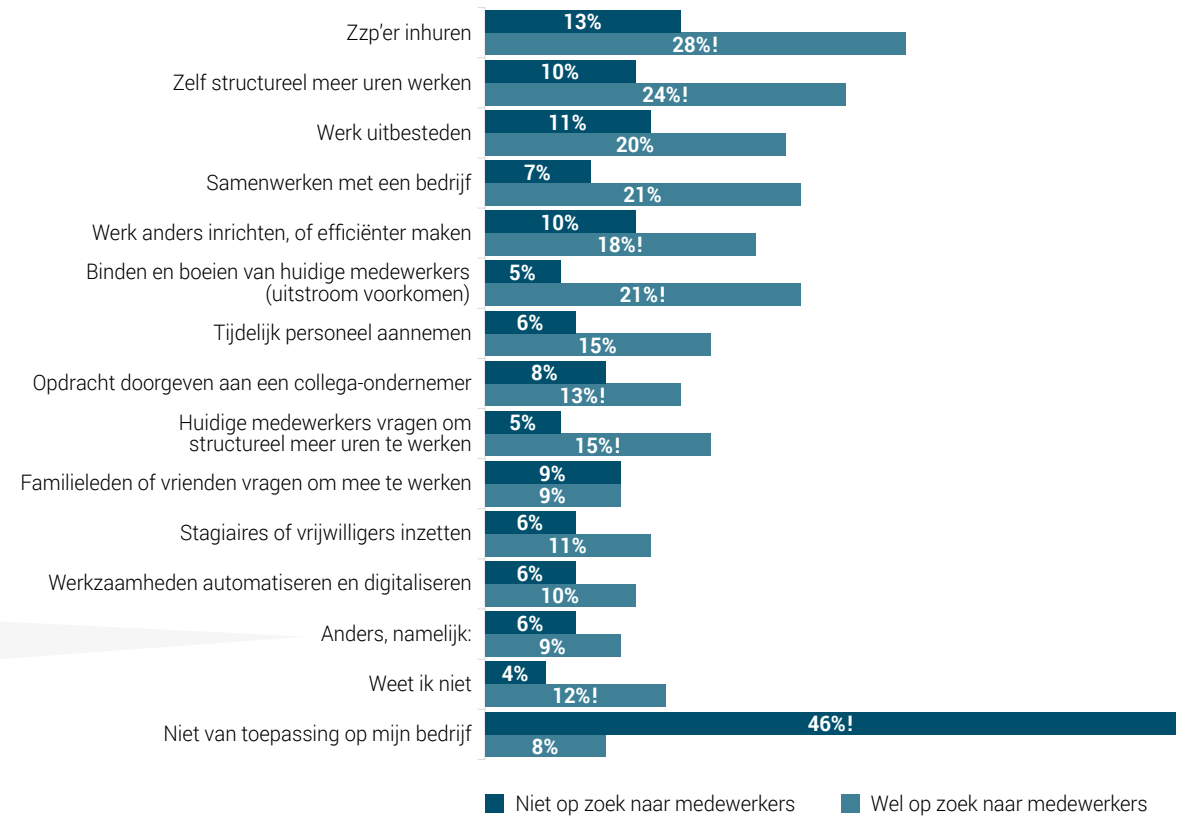
Bij structurele krapte op de arbeidsmarkt, zien mkb'ers zelf meer uren werken in mindere mate als oplossing

- Het inhuren van zzp'ers wordt dan als relatief belangrijkere oplossing gezien.
- Mkb'ers die nu **niet** op zoek zijn naar medewerkers, verwachten relatief vaak (46%) dat zij ook de komende jaren niet moeilijk aan medewerkers kunnen komen, vergeleken met mkb'ers die nu **wel** op zoek zijn (8%).

Onder andere genoemd:

- "Nieuwe doelgroepen omscholen, bijvoorbeeld asielzoekers"
- "De klant doorgeven dat er langere levertijd is"
- "Studenten inhuren"
- "Stoppen"
- "Verkopen denk ik aan grotere partij"
- "Minder orders, dus minder omzet accepteren"

Stel dat je in de komende jaren moeilijk aan geschikte medewerkers kunt komen. Hoe verwacht je dit op te lossen of aan te pakken met je bedrijf?

Vraag: Stel dat je in de komende jaren moeilijk aan geschikte medewerkers kunt komen.

Hoe verwacht je dit op te lossen of aan te pakken met je bedrijf? Meerdere antwoorden mogelijk.

Basis: Alle ondernemers uit het mkb, n-niet op zoek=195, n-op zoek=322

! = Significant verschil tussen mkb'ers die op zoek zijn naar medewerkers en mkb'ers die niet op zoek zijn naar medewerkers.

Meeste mkb'ers hebben negatieve gevoelens bij het personeelstekort

- Mkb'ers die moeite hebben om aan medewerkers te komen noemen onder andere machteloosheid, stress, druk, frustratie en onzekerheid.
- Enkele mkb'ers zien de situatie niet perse als negatief, maar als uitdagend of normaal in hun branche.

Wat doet het tekort aan medewerkers met jou als ondernemer? Hoe voel jij je bij de situatie?

Vraag: Wat doet het tekort aan medewerkers met jou als ondernemer? Hoe voel jij je bij de situatie?

Basis: Ondernemers uit het mkb die het zeer/enigszins moeilijk vinden om aan medewerkers te komen, n=261

Kijk op: [KVK.nl](https://www.kvk.nl)

